

7/3339

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-130/1561/3221
Konu : Yazılı soru önergesi

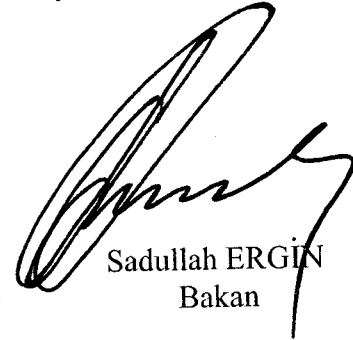
18 / 04 / 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 20/02/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.
00.00-49003 sayılı yazı,
b) 08/03/2012 tarihli ve 850/1809 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Tekirdağ Milletvekili Bülent Belen tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3939 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan kısmî cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-130/1560/3220
Konu : Yazılı soru önergesi

18 / 04 / 2012

Sayın Bülent BELEN
Tekirdağ Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3939 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının 07/03/2012 tarihli ve 2012/2800-2 B.M. sayılı yazısıyla,

A- 28/01/2012 ve 29/01/2012 tarihlerinde düzenlenen Demokratik Toplum Kongresi 6. Ara Dönem Toplantısına katılan soru önergesinde adı geçen milletvekilinin, okuduğu toplantı sonuç bildirgesiyle ilgili olarak ve 12/01/2012 tarihinde, Diyarbakır Belediye Konuk Evinde düzenlediği basın toplantısıyla ilgili olarak, Ceza Muhakemesi Kanununun 250. Maddesi ile Yetkili Cumhuriyet Başsavcı Vekilliğince iki ayrı soruşturma başlatıldığı, soruşturmaların hâlen derdest olduğu;

B- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı kayıtlarında yapılan araştırmalarda, soru önergesinde adı geçen milletvekilinin, 11/01/2012 ve 16/01/2012 tarihlerinde Diyarbakır ili genelinde, herhangi bir açıklama yaptığına veya bu açıklamalara dayanılarak soruşturma başlatıldığına dair kayda rastlanmadığı,

Bildirilmiştir.

II- A- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı;

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı;

B- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinde;

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adlî kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.”,

2- “Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri” kenar başlıklı 161. maddesinde;

“(1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adlî görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.

(2) Adlî kolluk görevlileri, el koydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet savcısına derhâl bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeyle ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Cumhuriyet savcısı, adlî kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir.

(4) Diğer kamu görevlileri de, yürütülmekte olan soruşturma kapsamında ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri, talep eden Cumhuriyet savcısına vakit geçirmeksizin temin etmekle yükümlüdür.

(5) Kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenen adliye ile ilgili görev veya işlerde kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kamu görevlileri ile Cumhuriyet savcılarının sözlü veya yazılı istem ve emirlerini yapmakta kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kolluk âmir ve memurları hakkında Cumhuriyet savcılarınca doğrudan doğruya soruşturma yapılır. Vali ve kaymakamlar hakkında 2.12.1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri, en üst dereceli kolluk amirleri hakkında ise, hâkimlerin görevlerinden dolayı tâbi oldukları yargılama usulü uygulanır.

(6) Ağır cezayı gerektiren suçüstü hâllerinde, bu Kanunun hükümleri uygulanmak koşuluyla, vali ve kaymakamların kişisel suçlarından dolayı haklarında genel hükümlere göre soruşturma yapılması kaymakamların mensup oldukları il ve valilerin bulundukları ile en yakın il Cumhuriyet başsavcısına aittir. Bu suçlarda kovuşturma yapmaya, soruşturmanın yapıldığı yerin görevli mahkemesi yetkilidir.

(7) Yetkisizlik kararı ile gelen bir soruşturmada Cumhuriyet savcısı, kendisinin de yetkisiz olduğu kanaatine varırsa yetkisizlik kararı verir ve yetkili savcılığın belirlenmesi için soruşturma dosyasını, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesine gönderir. Mahkemece bu konuda verilen karar kesindir.”

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

C- Mülga 04/04/1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 148. maddesinde düzenlenen “Kamu davasını açmak için Adalet Bakanı Cumhuriyet savcısına emir verebilir.” hükmü 14/07/2004 tarihli ve 5219 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 3. maddesi ile yürürlükten kaldırılmış ve benzer bir hükme 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda da yer verilmemiştir. 5271 sayılı Kanunun 170. maddesinin birinci fıkrasındaki “Kamu davası açma görevi,

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.” h¼km¼ ile 160. maddesinin birinci fıkrasındaki “Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davası açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.” hükümleri çerçevesinde kamu davasının açılması konusunda Adalet Bakanının Cumhuriyet savcısına emir verme yetkisi bulunmamaktadır. Kamu davasının açılması konusunda görevli ve yetkili kılınan makam Cumhuriyet başsavcılıkları olup, bu bağlamda telkinde bulunulması ya da talimat verilmesi de söz konusu değildir.

III- Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterliđininin 07/03/2012 tarihli yazılarıyla, soru önergesine konu savcılar hakkında yapılan herhangi bir inceleme ve soruşturmanın bulunmadığı bildirilmiştir.

IV- Soru önergesinde yer alan diğer hususlarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığıyla yazışmalar devam etmekte olup, Bakanlığımıza bilgi iletildiğinde ayrıca cevap verilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan